

III COL·LOQUI
INTERNACIONAL
D'ARQUEOLOGIA ROMANA

EL VI A L'ANTIGUITAT

ECONOMIA, PRODUCCIÓ I COMERÇ AL MEDITERRANI

Museu de Badalona 19, 20 i 21 d'octubre de 2022

PRIMERA CIRCULAR / CAT

Ja fa més de 20 anys de la celebració del darrer Col·loqui del Vi a l'antiguitat que es va celebrar al Museu de Badalona entre 6 i 9 de maig del 1998. En aquella època, els estudis de la producció de vi i la seva comercialització en àmfores estaven en efervescència als països europeus, tant pel desenvolupament de noves metodologies com de troballes arqueològiques en l'àmbit terrestre i subaquàtic. Malgrat el pas del temps, la recerca sobre la producció del vi i la seva comercialització ha continuat en els darrers anys, amb novetats significatives gràcies a l'adopció de metodologies modernes, desenvolupament de noves línies de recerca i sobretot, amb la incorporació d'una nova generació d'investigadors ben preparats.

Aquesta reunió es justifica per diversos motius. En primer lloc la multiplicació d'excavacions en assentaments rurals de tipologia molt diversa, des de vil·les rústiques a terrisseries, i de les evidències de conreu de la vinya, que han permès aprofundir el nostre coneixement de la geografia de la producció. Paral·lelament s'ha incrementat de forma exponencial la quantitat d'informació sobre les tipologies de les àmfores i el seu aparell epigràfic, la qual cosa permet avaluar d'una forma més precisa la circulació i el consum del vi a escala mediterrània. Junt a aquesta aproximació "tradicional" el desenvolupament accelerat de les metodologies d'anàlisi, de l'arqueometria a l'estudi dels sols, passant per l'anàlisi de residus, la carpologia i l'ADN, ha propiciat un canvi radical en els plantejaments de la recerca, generant noves línies de treball sobre les tècniques de conreu de la vinya i producció de vi com la tecnologia de fabricació dels recipients amfòrics, la distribució comercial de les àmfores, etc...

La combinació d'aquestes dades ha generat els primers models explicatius sobre les capacitats productives de la viticultura en certes àrees de l'imperi i sobre el seu impacte a escala regional i dins el marc general de l'economia imperial. D'aquesta forma és possible definir les característiques particulars de les diverses agricultures regionals i integrar el seu anàlisi en el debat actual sobre la naturalesa i les capacitats de l'economia romana.

III COL·LOQUI
INTERNACIONAL
D'ARQUEOLOGIA ROMANA

EL VI A L'ANTIGUITAT

ECONOMIA, PRODUCCIÓ I COMERÇ AL MEDITERRANI

Museu de Badalona 19, 20 i 21 d'octubre de 2022

Per aquesta raó, des del Museu de Badalona amb la col·laboració dels centres d'investigació del seu entorn (UAB, UB, ICAC i MAC) s'ha cregut oportú organitzar un nou Col·loqui del Vi a l'Antiguitat per tal de presentar nova informació i d'intercanviar mètodes, experiències i perspectives entre els investigadors internacionals dedicats a aquest apassionant món del vi antic.

Encara que vivim moments convulsos amb l'actual pandèmia, hem volgut tirar endavant el Col·loqui (**19-21 d'octubre de 2022**) amb l'objectiu que les condicions futures ens permetin una trobada presencial sense impediments. I hem volgut continuar la reunió perquè tal com diu Sèneca el Jove: *“El vi renta les nostres inquietuds, esbandeix l'ànima fins al fons i assegura la cura de la tristesa”*.

Aquesta primera circular tan sols desitja encoratjar als possibles participants a reservar-se la data de la nostra trobada que tindrà el títol de **III Col·loqui del Vi a l'Antiguitat. Economia, producció i comerç al Mediterrani**, i estarà oberta a especialistes locals, nacionals i internacionals que facin recerca sobre el tema. Es proposen tres seccions àmplies, que puguin acollir totes les propostes de comunicacions i pòsters:

1. Producció de vi i àmfores
2. Distribució i comerç d'àmfores i altres envasos
3. Consum del vi

Més endavant, en una segona circular, es detallarà el programa i les fórmules per participar en el Col·loqui.

Queda ja molt lluny el primer Col·loqui de Badalona (novembre de 1985) però esperem retrobar vells participants que puguin intercanviar les seves experiències amb les noves generacions. Tal com diu Pitàgores de Samos: *“Si vols viure molt, conserva una mica de vi ranci i un vell amic”*.

III COL·LOQUI
INTERNACIONAL
D'ARQUEOLOGIA ROMANA

EL VI A L'ANTIGUITAT

ECONOMIA, PRODUCCIÓ I COMERÇ AL MEDITERRANI

Museu de Badalona 19, 20 i 21 d'octubre de 2022

Institucions organitzadores: Museu de Badalona, Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), Universitat de Barcelona (UB), Institut Català d'Arqueologia Clàssica (ICAC) i Museu d'Arqueologia de Catalunya (MAC).

Comitè organitzador: Pepita Padrós, Clara Forn i Esther Gurri

Comitè científic: César Carreras, Montserrat Comas, Ramon Járrega, Verònica Martínez Ferreras, Victor Revilla, Joaquim Tremoleda

Per a més informació podeu escriure a: secretariacongresvi@museudebadalona.cat

III COL·LOQUI
INTERNACIONAL
D'ARQUEOLOGIA ROMANA

EL VI A L'ANTIGUITAT

ECONOMIA, PRODUCCIÓ I COMERÇ AL MEDITERRANI

Museu de Badalona 19, 20 i 21 d'octubre de 2022

PRIMERA CIRCULAR / CAST.

Ya hace más de 20 años de la celebración del último Coloquio del Vino en la antigüedad que se celebró en el Museo de Badalona entre el 6 y el 9 de mayo de 1998. En aquella época, los estudios de la producción de vino y su comercialización en ánforas estaban en efervescencia en los países europeos, tanto por el desarrollo de nuevas metodologías como por los hallazgos arqueológicos en el ámbito terrestre y subacuático. A pesar del paso del tiempo, la investigación sobre la producción del vino y su comercialización ha continuado en los últimos años, con novedades significativas gracias a la adopción de metodologías modernas, desarrollo de nuevas líneas de investigación y, sobre todo, con la incorporación de una nueva generación de investigadores bien preparados.

Esta reunión se justifica por varios motivos. En primer lugar, la multiplicación de excavaciones en asentamientos rurales de tipología muy diversa, desde villas rústicas a alfares, y las evidencias de cultivo de la vid, que han permitido profundizar nuestro conocimiento de la geografía de la producción. Paralelamente se ha incrementado de forma exponencial la cantidad de información sobre las tipologías de las ánforas y epigrafía, lo que permite evaluar de una forma más precisa la circulación y el consumo del vino a escala mediterránea. Junto a esta aproximación "tradicional" el desarrollo acelerado de las metodologías de análisis, de la arqueometría al estudio de los suelos, pasando por el análisis de residuos, la carpología y el ADN, ha propiciado un cambio radical en los planteamientos de la investigación, generando nuevas líneas de trabajo sobre las técnicas del cultivo de la vid y de la producción de vino así como la tecnología de fabricación de los recipientes anfóricos, la distribución comercial de las ánforas, etc.

La combinación de estos datos ha generado los primeros modelos explicativos sobre las capacidades productivas de la viticultura en ciertas áreas del imperio y sobre su impacto a nivel regional y en el marco general de la economía imperial. De esta forma es posible definir las características particulares de las diversas agriculturas regionales

III COL·LOQUI
INTERNACIONAL
D'ARQUEOLOGIA ROMANA

EL VI A L'ANTIGUITAT

ECONOMIA, PRODUCCIÓ I COMERÇ AL MEDITERRANI

Museu de Badalona 19, 20 i 21 d'octubre de 2022

e integrar su análisis en el debate actual sobre la naturaleza y las capacidades de la economía romana.

Por esta razón, desde el Museu de Badalona con la colaboración de los centros de investigación de su entorno (UAB, UB, ICAC y MAC) se ha creído oportuno organizar un nuevo Coloquio del Vino en la Antigüedad para presentar nueva información e intercambiar métodos, experiencias y perspectivas entre los investigadores internacionales dedicados a este apasionante mundo del vino antiguo.

Aunque vivimos momentos convulsos con la actual pandemia, hemos querido organizar el Coloquio (19-21 de octubre de 2022) con el objetivo de que las condiciones futuras nos permitan un encuentro presencial sin impedimentos. Y hemos querido continuar la reunión porque como dice Séneca el Joven: *“El vino lava nuestras inquietudes, enjuaga el alma hasta el fondo y asegura la curación de la tristeza”*.

Esta primera circular sólo desea alentar a los posibles participantes a reservarse la fecha de nuestro encuentro que tendrá el título de **III Col.loqui del Vi a l'Antiguitat. Economia, producció i comerç al Mediterrani**, y estará abierta a especialistas locales, nacionales e internacionales que hagan investigación sobre el tema. Se proponen tres secciones amplias, que puedan acoger todas las propuestas de comunicaciones y posters:

1. Producción de vino y ánforas
2. Distribución y comercio de ánforas y otros envases
3. Consumo del vino

Más adelante, en una segunda circular, se detallará el programa y las fórmulas para participar en el Coloquio.

III COL·LOQUI
INTERNACIONAL
D'ARQUEOLOGIA ROMANA

EL VI A L'ANTIGUITAT

ECONOMIA, PRODUCCIÓ I COMERÇ AL MEDITERRANI

Museu de Badalona 19, 20 i 21 d'octubre de 2022

Queda ya muy lejos el primer Coloquio de Badalona (noviembre de 1985) pero esperamos reencontrarnos con viejos participantes que puedan intercambiar sus experiencias con las nuevas generaciones. Como dice Pitágoras de Samos: “*Si quieres vivir mucho, conserva un poco de vino rancio y un viejo amigo*”.

Instituciones organizadoras: Museu de Badalona, Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), Universitat de Barcelona (UB), Institut Català d'Arqueologia Clàssica (ICAC) y Museu d'Arqueologia de Catalunya (MAC).

Comité organizador: Pepita Padrós, Clara Forn y Esther Gurri

Comité científico: César Carreras, Montserrat Comas, Ramon Járrega, Verónica Martínez Ferreras, Victor Revilla, Joaquim Tremoleda

Para más información, contactar con: secretariacongresvi@museudebadalona.cat